

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Září 2026

Ročník 7, číslo 71

*Ty svou dobrotou celý rok korunuješ, ve tvých stopách kane tučnost,
kane na pastviny v stepi, a pahorky jáсотem se opásaly.
(Žalm 65,12–13)*

OBSAH

Soli Deo Gloria	3
Proč se sítě trhaly?	4
Je pokušení (např. přitažlivost k osobám stejného pohlaví) hříchem?	5
O pokušení	10
Nemocné uzdravujte	17
Čekání na službu	23
Dohlížitel musí být „muž“	25
Biblické křesťanství hájí posvátnost života a důstojnost žen	27
Trojúhelník řešení manželských konfliktů z křesťanského pohledu II.	32

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
www.solideogloria.cz
kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Časopis je rozeslán bezplatně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Tisk Pětka, s.r.o.,
 Horova 1631
 252 63 Roztoky

PŘIPRAVUJEME

O ŠESTI BLUDECH

Jan Hus

Jan Hus před šesti stoletími pojmenoval šest bludů, na nichž tehdejší církev stavěla svou moc. Jsou tyto bludy skutečně minulostí, nebo se jen převlékly do moderního hávu? Jeho obžaloba špatných kněží a zkorumpovaného systému míří stejně přesně i na dnešní „nedotknutelné“ autority, ať už v církvi či mimo ni.

Váz., 125×176 mm

eshop.solideogloria.cz

SOLI DEO GLORIA

■ Kdo dbá na příkazy, neokusí nic zlého ... (Kaz 8,5)

Kdo dbá na příkazy pozemského krále, neměl by okusit nic zlého. Důležité je, zda tyto příkazy nejsou v rozporu s Božím slovem. Potom by ti, kdo je zachovávají, měli mít odměnu od autority, kterou v tomto světě ustanovil Bůh (Ř 13,3). Ovšem vládcové tohoto světa nejsou vždy v Boží službě, takže podřízeností jejich příkazům nemusí křesťan vždy dojít k pochvale a k požehnání. Ale podřízenost nebeskému Králi vždycky přinese požehnání. Kdokoliv se poddá jeho volání k tomu, aby činil pokání a věřil v něj, bude zachráněn pro věčnost a zakusí pokoj a radost z Ducha svatého. Svět ho sice bude nenávidět, ale Pán ho přijme a zahrne ho svým požehnáním a láskou.

Chelčického *sít' víry*, jejíž úryvek je na následující stránce, mluví o tom, že do se do ní v tomto světě dostane i leccos nepatřičného, co tuto síť trhá. Jsou to lidé, kteří jsou navenek nábožní, ale uvnitř zkažení a neproměnění Kristovou milostí. Nedbají na Pánův příkaz usilovat být čistí, jako on je čistý (1J 3,3). O tom na konkrétním příkladě mluví také Peter Masters, kazatel v Metropolitan Tabernacle v Londýně. Jeho otázka je, zda může být vnitřní pokušení neutrální a kdy už se stává hříchem. O tom více také Jan Hus v článku *O pokušení*.

Nechybí ani články, které se týkají církve, jako je kázání Jana Karafiáta *Nemocné uzdravujte*, o díle Ducha svatého v církvi, článek o službě od Jima Elliffa, stejně jako článek o vedoucích v církvi.

Je tu také pokračování série přednášek Sharon Jamesové o přínosu křesťanství pro současnou civilizaci, který je o ochraně a posvátnosti lidského života, a rozhodně se netýká pouze nenarozených dětí.

Časopis uzavírá druhá část série o řešení manželských konfliktů z křesťanského pohledu, která ještě mluví o té jedné straně trojúhelníku, kterou je pravda.

Kéž je vám, milí čtenáři, i toto číslo k užitku a k hlubšímu poznávání Pána Ježíše Krista. Jedině Bohu buď sláva!

Jaroslav Kernal

PROČ SE SÍŤ TRHALY?

Petr Chelčický

To, že se síť trhala kvůli množství, nemůžeme chápat tak, že by se síť víry (což je Petrova síť) trhala kvůli velkému počtu věřících. Stejně jako do sítě v opravdovém moři vplouvají i různé cizí a škodlivé věci, tak se i do církve připloutou zatracenci, kacíři a lidé působící pohoršení. Ti sice zpočátku vplují do sítě víry, protože se do jisté míry přizpůsobují víře, ale v čase pokušení se pohorší nebo upadnou do bludu a kacířství. A právě takoví lidé síť víry trhají. Čím více takové zkaženosti do sítě víry pronikne, tím víc ji rozedřou, až nakonec mezi nimi pravá Boží víra spojená s Božími slovy docela zanikne. Zůstane jim jen vnější vyznávání Boha a Pána Ježíše Kristus ústy a navenek na nich zůstanou posvátná znamení. Dábel totiž s těmito odpadlíky, kteří do sítě víry vcházejí falešně a trhají ji, zachází velmi obezřetně: zařídí to tak, aby na sobě měli aspoň nějaké vnější zbytky těch sítí, třeba tělesný křest a jiné posvátné věci, aby nezůstali úplně nazí jako obyčejní pohané, ale přitom v nich roztrhá veškerou pravdu Písma svatého.

Síť však bez problémů obsáhne obrovské množství věřících a vyvolených. I kdyby jich byly bezpočetné tisíce, toto množství sítě víry utkanou z mnoha pravd Písma svatého v žádném případě netrhá. Víra není množstvím věřících oslabována ani soužena, naopak se tím ještě víc posiluje a stává se pevnější a tvrdší. Každý z věřících totiž sám ze sebe tuto víru šíří a upevňuje ji, protože z víry žije a je užitečnou oporou i příkladem pro ostatní, aby i oni věřili. Kdyby snad někdo v té víře zeslábl nebo zaváhal, ostatní hned usilují o nápravu. Množství věřících je tedy skutečnou mocí a silou víry. Z moře tohoto světa a z hlubin hříchů tato síť vytáhne jen ty, kteří v ní setrvají až do konce a neprotrhnou žádnou část těchto sítí. Kdekoli totiž někdo síť protrhne tím, že zruší nebo popře některou z pravd, z nichž je utkána, tam v ní už nemůže zůstat a hlubiny moře ho pohltí. Nikdo také nebude vytažen touto sítí, pokud se nenechá táhnout tam, kam ji směřují Kristovi rybáři. Kdo se odmítne nechat touto sítí víry vést, ten vytažen být nemůže.

JE POKUŠENÍ (NAPŘ. PŘITAŽLIVOST K OSOBÁM STEJNÉHO POHLAVÍ) HŘÍCHEM?

Peter Masters

Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí. (Jk 1,14)

Často slyšíme: „Být v pokušení není hřích. Hříchem se to stává teprve tehdy, když pokušení podlehnete.“ Toto tvrzení je však značně nedostatečné a mylné, neboť je v rozporu s mnoha biblickými pasážemi i s velkými vyznáními víry.

Pokušení zevnitř

Za prvé, nerozlišuje mezi pokušeními, která přicházejí zvenčí, a pokušeními, která pocházejí zevnitř, a to je naprosto zásadní. Právě katolický výklad trvá na tom, že pokušení samo o sobě nezpůsobuje hřích. To platí pouze v případě, že pokušení přichází zvenčí a je okamžitě odmítnuto, problémem však je, že většina pokušení ve skutečnosti pochází zevnitř a pramení z naší vlastní hříšné přirozenosti. Tak to uvádí i Třicet devět článků Anglikánské církve. Tak to uvádějí i Westminsterské a Baptistické vyznání víry. A především to uvádí Písmo, zejména podrobné pasáže jako Římanům 7,20–25 a Jakub 1,14–16.

Ti, kdo trvají na tom, že pokušení není nikdy hříchem, se mylně odvolávají na dva biblické texty, na které odpovíme dále v tomto článku.

Hříchy srdce

Jakub 1,14 představuje dokonalou analýzu průběhu pokušení a hříchu, když říká: „Každý člověk je pokoušen, když je sváděn a lákán svou vlastní žádostivostí.“ Slovo „chtíč“ označuje žádostivost nebo touhu srdce po něčem, co je špatné, tedy neúměrnou touhu. Má zlou povahu, i když je skryta v srdci. Vychází z naší zkažené staré přirozenosti a volá

po uspokojení. Toto vnitřní pokušení není v žádném případě morálně neutrální ani nevinné a je známé jako „přetrvávající hřích“. Vnitřní pokušení jsou projevem přetrvávající hříchu, který se snaží prosadit.

Jakub pokračuje k další fázi života hříchu slovy: „Žádostivost pak počne a porodí hřích.“ „Dítě“ je porozené, neboli náhle zrozené a zjevené. Jak říkali staří autoři: „Žádostivost se stává matkou hříchu.“ Matthew Henry říká: „Původ hříchu a pokušení leží v našich vlastních srdcích.“

Přetrvávající hřích

Přetrvávající („zbytkový“) hřích představuje neviditelný kotel hříchu, který lze odstranit pouze Kristovou smírnou smrtí. Čím déle se tomuto hříchu nebráníme, ale naopak o něm přemýšlíme, toužíme po něm a vychutnáváme si ho, tím větší vinu na sebe bereme (a tím větší je pravděpodobnost, že se žádost vynasnaží, aby byla uspokojena).

Nakonec Jakub uvažuje o růstu nově vzniklého hříchu a říká: „A dokonaný hřích...“, což neznamená, až skončí, ale až se plně vyvine či dospěje. Tato třetí fáze představuje vrchol hříchu a viny. Cílem Jakuba (píše Kalvín) je ukázat nám zvrácený kořen našeho hříchu, a ne učit, jak to činí Řím, že zlé a ohavné žádosti nejsou hříchy, pokud nedojde k jejich dokonání. Nikdy není pravda, že vnitřní pokušení je nevinné a morálně neutrální.

Homosexuální touhy

Nejnovějším a nejznámějším zastáncem tohoto „morálně neutrálního“ názoru je poměrně mladý anglikánský kněz, který napsal několik populárních knih a vystupuje na velkých shromážděních, kde se snaží přesvědčit evangelikály, že homosexuální touhy, či přitažlivost k osobám stejného pohlaví, jsou v zásadě nevinné a morálně neutrální. Těm, kteří je pociťují, by se nemělo říkat, že hřeší, ale měli by být přijímáni jako věřící, kteří kráčí s Pánem. Ba co víc, měli by být oceňováni a chváleni za to, že žijí v celibátu.

To je zjevně v rozporu s biblickým učením a představuje katastrofální způsob, jak pomáhat lidem, kteří pociťují přitažlivost k osobám stejného pohlaví. Zjednodušeně řečeno, jde o herezi, která popírá zá-

kladní skutečnosti o pádu, o povaze hříchu a o posvěcení. Ať už mluvíme o homosexuální či heterosexuální žádostivosti, platí slova Krista:

Co vychází z člověka, to ho znesvěcuje. Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý pohled, urážky, nadutost, opovážlivost. Všecko toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka. (Mk 7,20-23)

Také si všimněme Pánových slov z Matouše 5,28:

Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.

Špatně použité důkazní texty

Hřích tedy vzniká již při prvním vzplanutí špatné touhy.

Autoři, jako je ten, o kterém jsme právě mluvili, mají pro svůj (kato-lický) názor, že pokušení není hříšné, dva „důkazní texty“. Oba zahrnují zjevné zneužití textu. Prvním z nich jsou slova Modlitby Páně – „Odpusť nám naše hříchy... a neuveď nás do pokušení.“ Na základě těchto slov tvrdí, že hříchy potřebují odpuštění, ale pokušení nikoli; ta potřebují pouze vysvobození. Jak však vidí i každé dítě, Pán zde činil zcela odlišné rozlišení, a to, že musíme hledat odpuštění za hřích, který již byl spáchán, ale vysvobození z pokušení, které ještě nezačalo. Sotva můžete prosit o odpuštění za věci, které se ještě nestaly.

Myšlenka, že pokušení je morálně neutrální, tedy spočívá na zkresleném výkladu či překrucování Kristových slov.

Další nesprávně vyložený text, který se používá k ospravedlnění představy o morálně neutrálních pokušeních, pochází z Židům 4,15, kde se píše:

Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu.

Tvrdí se, že jelikož Kristus, který byl bez hříchu, byl pokoušen ke všem druhům hříchu, nemůže být pokušení samo o sobě zlem. Jedná se však o poněkud pošetilý výklad této pasáže. Je pravda, že Kristus nebyl nikdy pokoušen zevnitř, neboť neměl hříšnou přirozenost. Byl počat z Ducha Svatého a zrozen z panny, protože bylo nemožné, aby Svatý zdědil hříšnou přirozenost. Je tedy zřejmé, že v jeho případě na něj byla všechna pokušení, jakéhokoli druhu, vrhána zvenčí Satanem a nepochybně i démony temnoty. Tímto způsobem na něj byly vrhány všechny zlé myšlenky a návrhy, avšak bez hříchu. Náš jedinečný Pán nemůže být uváděn jako důkaz morální neutrality lidské hříšné přirozenosti.

Vnější pokušení

Abychom si představili pokušení zvenčí, představte si, že jdete s někým po venkovské cestě a míjíte chalupu obklopenou stromy. U brány stojí stůl s krabicí jablek a krabicí na peníze. K vašemu překvapení váš společník řekne: „Vezmeme si je, aniž bychom zaplatili; nikdo to neuvidí.“ Okamžitě trváte na tom, že o tom nemůže být ani řeč. Jedná se zcela jasně o pokušení zvenčí a vy jste zcela nevinní.

Pokud však podnět vychází zevnitř a je poháněn například chamtivostí, pýchou, nenávisť, vztekem, žárlivostí nebo nečistotou, jako jsou pornografické touhy či přitažlivost k osobám stejného pohlaví, pochází z naší hříšné přirozenosti, je zkažený a je třeba s ním bojovat. V žádném případě jej nelze považovat za nevinný do té doby, dokud není uskutečněn. To by vedlo k tomu, že by byl v mysli přijímán s uspokojením a možná by se v něm dokonce nějakým způsobem člověk „vyžíval“.

Někdy se lidé ve svých myšlenkách rozčilují, což jim přináší jisté uspokojení a ospravedlňuje to jejich hříšné pocity vůči jiné osobě. Někdy se v mysli objevují a jsou vyhledávány nečisté myšlenky. I když se podle nich nejedná, vzniká pocit viny a všechny hříšné myšlenky, kterým se takto věnujeme, se pravděpodobně budou vracet s čím dál větší frekvencí a silou. Ve 2. Petrově 2,14 čteme o některých, kteří se prohlašovali za věřící, ale jejichž hříchy nečistých tužeb se znásobily, protože jejich myšlenky byly „procvičovány“ (doslova drezúrovány) s rostoucí opakovostí.

Ideální řešení

Zde je dokonalé shrnutí a řešení této záležitosti v Římanům 7,22–25:

Ve své nejvnitřnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? [Tj. od staré přirozenosti, která je stále podpalována hříšnými touhami a myšlenkami.] Jedině Bohu buď díky skrze Ježíše Krista, Pána našeho! - A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu.

Poté následuje nádherná povzbuzení z Listu Římanům 8, které slibuje moc a pomoc Ducha těm, kdo umrtvují skutky těla.

Nejkrutější rada, kterou si můžeme navzájem dát, zní: „Nedělej si starosti s pokušením; tvá pokušení jsou neutrální; nezpůsobují vinu.“ Nejlaskavější rada, kterou můžeme dát, zní: „Bojuj s těmi pokušeními! Nedejte jim žádný háček, na který by si mohli pověsit kabát; žádnou příležitost, aby zůstaly a rozmnožily se!“ Jakub napomíná: „Neklamte sami sebe, milovaní bratři“ (Jk 1,16).

*Z krátkého projevu na modlitebním shromáždění
v Metropolitan Tabernacle*

Sword & Trowel
www.metropolitantabernacle.org

O POKUŠENÍ

Jan Hus

Slyš, dcerko, viz a nakloň své ucho, abys poznala pokušení tohoto světa. Věz nejdříve, že existuje pokušení dvojího druhu – jedno, kterým někdo pokouší druhého, a druhé, kterým je někdo pokoušen. Pokouší totiž Bůh, pokouší člověk a pokouší ďábel. Bůh pokouší vždycky dobře, neboť když zkouší, činí tak spravedlivě. Člověk někdy pokouší dobře a jindy zle, ale ďábel vždycky jen zle. Jestliže si však člověk sám vezme podnět od nějaké nerozumné věci, aby byl vnitřně pokoušen, pokouší sám sebe, anebo ho ďábel pokouší skrze tu věc, avšak ta věc sama o sobě ho nepokouší. Je to jako s Eviným jablkem, či jaké to ovoce jedla, to ji nepokoušelo, ale ona pokoušela samu sebe a ďábel působil skrze to ovoce. Každá taková nerozumná věc totiž nedělá nic jiného, než co jí Bůh přikázal v její přirozenosti.

Dále věz, že Bůh zkouší svého vyvoleného syna či svou vyvolenou dceru k tomu, aby získali zásluhy, jak ukazují Písma, o čemž jsem psal již jinde. Ďábel však pokouší k zatracení a člověk někdy k hříchu. Ďáblovo pokušení je však vždy špatné a nejhorší, proto se ho člověk musí varovat ze všeho nejvíce.

Věz také to, že člověk by neměl žádné pokušení ze strany těla, kdyby neměl duši; neboť když je tělo bez duše, ďábel ho pokouší asi tak málo jako dobytče nebo kámen. Z toho hned poznáš, že dítě, dokud ještě nemá rozum, ďábel nepokouší, a platí to i o bláznů, který je hloupý už od dětského věku.

A tak ačkoliv má člověk z nějaké vnímatelné věci, z toho, co vidí nebo může vidět, vnímat zrakem, sluchem, čichem, chutí či hmatem, nějaký počátek pokušení skrze smysly, přece jen k samotnému dokončení pokušení nedojde, ledaže je zasažen rozum, vůle nebo žádostivost duše. Jelikož je vůle v člověku tou nejvyšší mocí duše, takže je svobodná a ačkoliv mu rozum může radit k dobrému a bez donucení ho odvracet od zlého, každý hřích se nakonec uskutečňuje skrze vůli a má v ní své hnízdo. Jak sám náš Spasitel říká, že ze srdce, to jest ze srdeční vůle, vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouhání a tak dále i jiné hříchy.

Proto, když člověka pokouší ďábel jakýmkoliv hříchem, nikdy to není smrtelný hřích, dokud s tím člověk nepřivolí. Jak proto říká svatý Augustin, hřích je tak úzce spjat s vůlí, že pokud není volen, není ani hříchem. A pohan Aristoteles říká, že nikdo není zlý bez vlastní vůle, to znamená, pokud sám nechce volit to, aby byl blažený, a že lidé prožívají ta nejtěžší pokušení ve svých myšlenkách. Proto si všichni musí pamatovat, že když na mysl člověka padne jakákoliv zlá myšlenka, pokud s ní nesouhlasí, ale statečně se jí brání, vůbec mu neuškodí.

Proto říká svatý Řehoř: Jakákoliv nečistá myšlenka neposkvrní duši, dokud s ní rozum nesouhlasí. A svatý Augustin říká: Nic mi neuškodí, když mě potká pokušení k hříchu, pokud jen zůstanu prost souhlasu a zalíbení. Tímto biblickým učením se má každý řídit a nepřivolovat k ďáblu ani ke zlé žádostivosti.

Člověk také musí vědět, že ďábel má ze své pýchy touhu pokoušet člověka až do konce v jeho vůli – tedy proto, aby člověk s hříchem souhlasil, a obzvlášť proto, aby propadl zoufalství tak jako on, a byl tak navěky zatracen. Nejvíce mu totiž záleží na tom, aby člověk nakonec nelitoval svých hříchů a nečinil z nich pokání.

Tohle pokušení si můžeme představit na příkladu dvou lidí, kteří spolu bojují o vítězství, dokud se jeden druhému nevzdá: přesně tak se ďábel přetahuje s lidskou vůlí, až ji odvrátí od dobra a přitáhne ke zlu. Dusí člověka tak dlouho, dokud se ten nepřizná, že už se nechce ze svých hříchů kajícně vracet, a neřekne: „Čerte, už se ti vzdávám!“ V tu chvíli má čert za to, že ten člověk je už jeho a je přemožený.

Ďábel má ze své přirozenosti, dávného zvyku a zkušeností spoustu chytrostí, kterými lidi pokouší, svádí a přemáhá. Proto jednoho člověka pokouší tímto a jiného zase oním hříchem – podle toho, jaké vycítí sklony a znamení, kterými by člověka v pokušení mohl obelstít. Důkazem toho je evangelijní příběh, který ukazuje, že Pána Ježíše pokoušel trojím způsobem: žádostí, když vytušil, že vyhladověl, pýchou, když poznal, že je učený znalec Písma, a ctižádostí, která lidi vzdělané velice klame. Hle, když se pokusil o Nejvyššího tolika různými způsoby, přesně totéž dělá i s ostatními, obyčejnými lidmi. Stejně tak to bylo u Evy, první ženy, u svatého Joba a u mnoha dalších, které ďábel zkoušel všemožnými způsoby a útočil tam, kde mohl nejvíce uškodit.

Proto si nejvíce brousí zuby na preláty a mocné knížata, aby je svedl z Boží cesty. Proto usiluje především o svaté muže, a zvláště o ty, kteří svým kázáním Božího slova prospívají v svaté církvi, protože právě oni mu nejvíce boří jeho království. Kvůli tomu velmi popouzí proti nám své lidi, tak jako kdysi popudil biskupy, kněze a zákoníky proti Kristu, aby ho zavraždili v domněnání, že tím zlámou jeho moc. Přepočítal se však: kdyby býval věděl, že Kristova smrt bude znamenat jeho vlastní porážku a vysvobození duší, byl by ji raději sám překazil, aby Kristus nezemřel. Dnes se tak strašně obává vlastní porážky, že dokonce navedl Pilátovu ženu, aby Pilát s Kristem raději nic neměl, neboť, jak říká evangelium, vzkázala mu: „Nezačínej si nic s tím spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny.“

Jak ďábel přesvědčuje

Dále věz, jak jsem již řekl, že ďáblovi jde především o to, aby člověk na konci života nelitoval svých hříchů a nečinil pokání. K tomu využívá tyto své argumenty:

První z nich je, když člověku namlouvá: „Bůh tě přece předurčil k ztracení, a co Bůh předurčil, to se zkrátka musí stát. Co ti tedy platí, že vůbec hledáš spásu?“

Druhý ďáblův argument vychází z toho, jak těžkých hříchů se člověk dopustil, a vyvozuje to takto: „Jelikož Bůh nemůže slevit ze své spravedlnosti a Boží spravedlnost žádá, abys byl zatracen, a to dokonce i za mnohem menší hřích, než jakého ses dopustil, musíš zkrátka skončit v ztracení. Vždyť já sám jsem jako anděl spadl z nebe kvůli jediné špatné myšlence a jsem zatracen, nekřtěné děti, které ještě ani nestačily zhřešit, jsou zatraceny kvůli hříchu svých prarodičů, a podle Písma byli zatraceni i Kain a Saul, kteří hřešili méně než ty. Jakpak bys ty mohl dojít spásy?“

Třetí ďáblův argument: Když člověku namlouvá: „Cokoliv uděláš, všechno děláš špatně, protože jsi v smrtelném hříchu. Myslíš si, že se kajícně vracíš k Bohu, ale ve skutečnosti nečiníš pokání, protože jsi ten hřích ani pořádně nevyznal a ani jsi ho dostatečně nelitoval.“

Čtvrtý argument: Když člověku říká: „Jsi mlád, uživej si světa, na pokání máš ještě dost času. Až budeš nemocný, pak toho v nemoci budeš litovat.“

Pátý argument: Když tvrdí: „Proč si děláš starosti? Vždyť Bůh za tebe trpěl a tím učinil všemu zadost. Jsi Boží syn předurčený ke spáse, takže budeš určité spasen. Žij si tady dál, jak chceš, v radosti, tělesných libůstkách a rozkoších.“

Šestý argument: Když ďábel namítá: „Podívej se, jak těžký zákon vám Bůh ustavil! Kdo ho může naplnit, když vám zakázal každé jedno potěšeníčko, prikazuje vám nést kříž a chce, abyste sami sebe nenáviděli? Chceš se o to opravdu pokoušet, když jsi tak křehký člověk?“

Tento chytrý ďábel používá ještě mnoho dalších lstí, ale těmito obzvláště rád lidem našeptává, aby je přivedl k zatracenosti skrze zatvrzelost a nekající konec. Některého člověka trápí několika těmito argumenty, jiného jen jedním, dalšího zase jinými.

Jak se ďáblovi bránit

Aby člověk dokázal ďáblovi na jeho argumenty odpovědět, musí *nejprve* dobře znát přirozenost svého těla a myslí. Ďábel totiž velmi rychle oklame lidi, kteří jsou od přírody nějak oslabeni či náchylní, například ty, kdo jsou úzkostliví, hněviví nebo bázlivi. Zvláště mladé ženy mívají po porodu a ve svých bolestech velké pokušení a strachy, protože jejich přirozenost byla silně otřesena a v těle se jim nahromadilo příliš mnoho vlhkosti. Proto je pro takové ženy, stejně jako pro všechny bázlivé a úzkostlivé lidi, velice důležité, aby nezůstávaly samy a vyhýbaly se temným místům. Ďábel totiž právě na těchto slabostech přirozenosti staví, snáze je poráží, svádí jejich rozum k zoufalství a dohání je až k tomu, že si berou život. Člověk se proto má varovat samoty, temnoty i nemoci, a hlavně vnitřní úzkosti, do které ďábel lidi láká.

Za druhé: Aby člověk dokázal stát před ďáblem neporažen, musí být osvícen vírou, nadějí a láskou. Velmi mu pomůže, když je z Boží milosti obeznámen s Písmem, kterým se může bránit. Přesně tak se přece Kristus bránil trojímu pokušení a přemohl ďábla Božím slovem, jak to popisuje svatý Matouš v evangeliu.

Za třetí: Další obranou proti ďáblovi je neustálá pilnost ve službě Boží. Buď v modlitbě, nebo (pokud umí psát) v opisování či psaní zbožných textů, v chvále a zpěvu, případně v radostném společenství

rozumných lidí, kteří milují Boha. Člověk by se měl zvláště vyvarovat toho, aby trávil příliš mnoho času o samotě s věcmi, které k vlastní spáse nepotřebuje. Kdykoliv totiž ďábel zastihne člověka o samotě, velmi rád ho pokouší. Právě takto našel o samotě Evu a oklamal ji, a sám Pán Ježíš byl pokoušen na poušti o samotě.

Pokud bude mít člověk tyto tři zbraně, s Boží pomocí a pomocí jeho andělů, kteří jsou připraveni pomoci každému, kdo se sám přichystá, přemůže ďábla i všechny jeho argumenty. Svatý Pavel přece říká, že Bůh nepřipouští, aby byl člověk pokoušen nad své síly. Tak milosrdný a spravedlivý Bůh by nikdy nedovolil, aby na člověka dolehl ďáblův nátlak přesahující jeho možnosti. Milosrdný Spasitel navíc obrací pokušení v náš prospěch, pokud sám člověk zatvrzele nemiluje temnotu hříchu.

Odpovědi na ďáblov argumenty

Stůjme proto pevně ve světle víry, lásky a Boží milosti a odpovídejme ďáblu na jeho řeči:

1. Když ďábel tvrdí: „Bůh tě předurčil k ztracení.“

Řekněme mu: „Ďáble, víme, že jsi lhář a svými lžemi už jsi oklamal mnohé. Lžeš, když tvrdíš, že já jsem předurčen k ztracení! Nebyl jsi přece v Boží radě ani neznáš jeho tajemství, nevíš ani o dni soudu či jiných budoucích věcech. Nemáš Boží Písmo, kterým bys mi mohl dokázat, že patřím k ztraceným.“

2. Když ďábel říká: „Bůh nemůže opustit svou spravedlnost... a chce, abys byl ztracen i za mnohem menší hřích, než jakého ses dopustil.“

Odpovězme: „Ďáble, v tom prvním ti dáváme za pravdu: Bůh svou spravedlnost neopustí. Ale když tvrdíš, že musím být ztracen, lžeš! A když mi říkáš: ‚Já sám jsem jako anděl kdysi zhřešil jen jediným drobným pomyšlením a hned jsem spadl z nebe a byl ztracen‘, odpovíme mu: ‚Ďáble, ty jsi nebyl ztracen za to jedno pomyšlení, ale proto, že ses odmítl pokání, a nekajícnost je ten největší hřích! Kdyby ses s pravou pokorou kajícně obrátil, Bůh by ti byl připraven odpustit. Vždyť Pán přece říká, a to nemůže selhat, že když hříšník odvrátí ze svých zlých cest, bude žít a nezemře. A pokud strašíš tím, že nekřtěné děti jsou ztraceny pro hřích svých otců, míšíš lež s pravdou: lžeš, že by dítky

vůbec nezhřešily, protože svatý Pavel říká, že všichni jsme hřešili v Adamovi. A pravdu máš v tom, že trpí pro hřích otců. Ale přidej k tomu, ďáble, že je to i jejich vlastní hřích, a kdyby činily pokání, nebyly by ztraceny. Jejich i tvoje záhuba tvoří právě zatvrzelá nekajícnost, ale my chceme činit pokání! A když tvrdíš, že Kain a Saul jsou podle Písma zatraceni, to připouštím. Ale když dodáváš, že hřešili méně než já, to odmítám. Oni totiž zhřešili hříchem konečného nekajícnosti. Neodpustitelné je nechtít se do konce života obrátit. Kdyby člověk nahromadil jakékoliv hříchy, ale neměl na sobě hřích zatvrzelé nekajícnosti, nebude zatracen. A ten hřích, ďáble, je tvou vlastní vizitkou!“

3. Když ďábel tvrdí člověku, který v sobě necítí smrtelný hřích: „Cokoliv činíš, všechno děláš špatně, protože jsi v smrtelném hříchu.“

Odpovíme: „Ďáble, to rezolutně popíráme! Když tvrdíš, že jsme v smrtelném hříchu, lžeš a nedokážeš to. My totiž činíme pokání, litujeme svých hříchů a vyznáváme je Pánu Bohu, přičemž se před ním usvědčujeme ze všeho, čím jsme pochybili. Nenecháme se od tebe, ďáble, zatahnout do úzkostlivého vyjmenovávání naprosto každé maličkosti a okolnosti hříchu zpovědníkovi, protože víme, že Pán Bůh dokonale zná všechno, kdežto my mu prostě odevzdáváme celou svou duši a litujeme toho. To ty, ďáble, nedokážeš, a proto zažíváš věčné zatracení!“

4. Když ďábel říká: „Jsi mlád, užívej si světa... a na pokání máš ještě dost času.“

Odpovíme: „Ďáble, chci si užívat, ale tak, jak přikazuje Bůh, ne podle tvých představ! A když říkáš, že mám ještě dost času k pokání, teď tě zastřelím tvým vlastním šípem: před chvílí jsi přece tvrdil, že vůbec nemůžu činit pokání, a teď najednou říkáš, že času mám dost? Jak rychle jsi obrátil svou vlastní lež! Přesto si z toho chci vzít to dobré: když říkáš, že času na pokání je dost, chválím Boha za jeho obrovské milosrdenství. Dokud má člověk v těle duši, má vždy dost času k lítosti a k obrácení. To ale neznamená, že chci schválně hřešit, spoléhat na mládí nebo čekat až na nemocniční lůžko. Vždyť mladí lidé umírají úplně stejně jako staří. Prodávají se přece jak kůže malých telat, tak velké volské či kravské!“

5. Když ďábel namítá: „Oč se strachuješ? Vždyť Bůh za tebe trpěl a vykoupil tě, jsi jeho vyvolený syn, tak si žij v rozkoších, stejně budeš spasen.“

Odpovězme: „Dáble, vím velmi dobře, že milosrdný Bůh za mě trpěl a učinil zadost. Právě proto mám ale strach, abych jeho svatou smrt nepromrhal a nezničil svou spásu tak, jak jsi ty zmařil království nebeské! A když tvrdíš, že jsem Boží vyvolený syn a že si mám žít ve hříšných rozkoších, lžeš. Věřím sice v Boží milost, ale abych svého milého Otce nehněval, nechci tě v tom zlu poslouchat. Vždyť i ten boháč v evangeliu žil přesně tak, jak ty radiš – a nakonec zemřel a byl od tebe pohřben v pekle!“

6. Když ďábel namítá: „Copak vám Bůh nenaložil tak těžký zákon? Kdo ho může splnit, když vám zakázal každé potěšení a přikazuje vám nenávidět sebe sama?“

Odpovězme: „Dáble, ty se tu podle tváříš překvapeně, ale Pán přece říká: ‚Moje jho netlačí a břemeno netíží.‘ Co může být pro pravého Božího syna sladšího a lehčího než milovat Boha nad všechny věci a svého bližního jako sebe sama? Když člověk toto má, pak s radostí nese svůj kříž za ním. A když říkáš, že ten zákon nikdo nemůže naplnit, my říkáme, že ho naplní každý, kdo opravdu chce! Když tvrdíš, že Bůh zakázal každé veselí, lžeš. Bůh nám přikazuje radovat se a veselit se, zakázal jen zlé, marné a prázdné veselí, které ve skutečnosti radostí není. Přesně na takové marné veselí jsi ulovil Šalomouna či Davida, ale David z tvé moci nakonec vyvázl. A o Šalomounovi, který se k jiným bohům modlil a na svého Stvořitele zapomněl, možná víš, ale mně o něm Písmo jasně neříká, kde skončil. A co se týče toho, že Bůh chce, abychom nenáviděli sami sebe: porozuměj tomu, dáble, že to je vlastně velmi snadné. Člověk sám sebe nenávidí tehdy, když odmítá svou zlou vůli, drží své tělo dál od hříchu, a tím vlastně miluje sám sebe pro věčný život!

Zkrátka a dobře, dáble: tvé argumenty nestojí za nic! Žádné lepší nemáš, a tak jdi ode mě pryč. Nehodlám poslouchat tebe, lháře, ale svého milého Otce a Spasitele Ježíše Krista, který je sama věčná pravda!“

NEMOCNÉ UZDRAVUJTE

Jan Karafiát

*Jděte a kažte, že se přiblížilo království nebeské. Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očišťujte, démony vymítejte; zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. (Mt 10,7–8)
Ať se nerozbují nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé. (Žd 12,15)*

Máme jednat o tom, jakou církev si Bůh na tomto světě přeje a jací máme být i my. Přeje si takovou církev, která by byla Božím královstvím, královstvím nebeským na tomto světě. A leckdo si jistě řekne: My nic takového nevidíme. Kde je taková církev, která by byla nebeským královstvím?

O to tu přece běží, jde o něco duchovního a my můžeme být buď lidé duchovní, anebo lidé tělesní (světští). Kdybyste byli světští, nemělo by smysl se s vámi bavit, to bychom se vůbec nedomluvili! Vy však můžete být lidé duchovní a klidně můžete namítnout, že žádnou duchovní církev nikde nevidíte. Kdo za to tedy může? Hlavně aby za to nemohli ani vy, ani já, aby ta překážka nebyla ve mně ani v tobě!

Rád bych předložil pět věcí:

I. Boží slovo se nezměnilo

Ať už jsme, jací jsme – duchovní, nebo tělesní –, všichni tvrdíme, že tento biblický text dnes už neplatí. Můžete namítnout hned tři věci.

Předně: Kdyby byla církev Božím královstvím, muselo by to na světě vypadat lépe a církev by byla oázou. To se dá jistě slyšet, a máte v tom pravdu! To, co dnes vidíte, rozhodně nejsou způsoby přicházející z nebe.

Za druhé: Kde je to uzdravování? Kde ho máte ve všech těch církvích, včetně té naší? Někdo by mohl namítnout: Vždyť přece existuje lékařská misie mezi pohany! Když si to necháte vysvětlit, uznáte, že je to vzácná věc. Jsou to bohabojní lidé, kteří nejdou vydělávat

peníze, ale chtějí prorazit skrze lásku. Nikoho na světě sice násilně neobráťte, ale taková láska poslouží každému, nepřekáží Božímu dílu, nezavírá lidská srdce a naladí je pro Boží slovo.

Pán Ježíš to však nemyslel tak, že když řekl „nemocné uzdravujte“, měli byste jim jen posílat doktory. Otevřete si prosím list Jakuba 5,14–15: „Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno.“

Co z toho udělala tato světská církev? Vytvořila „poslední pomazání“. To v podstatě znamená: „Nesmíte umřít bez církve, musíte zemřít v jejích rukou.“ To ale přece není Duch Kristův! Církev vám přece nemá dávat poslední pomazání k tomu, abyste už raději zemřeli, kdežto v Písmu se to myslí tak, abyste byli naživu.

Ale co, možná by církev mohla dávat vše zadarmo? Jenže církev nic zadarmo nedává, naopak člověka nutí platit. A nemluvím teď jen o našich poměrech. Podívejme se do jiných států, jak to chodí tam. Tam se platí povinná církevní daň! Kdo ji neplatí, tomu ji světské úřady jednoduše vyměří a naučtují, zkrátka musí platit. To přece nedělá stát, to dělá církev, protože to tak chce. Vybírají peníze násilně, ať chcete, nebo nechcete. Takhle se věci mají.

Tu pak přijde obyčejný člověk a zeptá se: „A jak chcete farářům zaručit plat, kdyby to takhle nechodilo?“ No prosím, takhle se na to kouká! Tady stojíme my faráři a tady je Pán Ježíš. Vy mluvíte jen o tom, co patří mně a jak já k těm penězům přijdu, ale co teprve Pán Ježíš? Jak přijde ke svému on? Pánu Ježíši se přece musí sebrat, aby to dostal farář. Ano, takhle to u vás chodí!

Existují bohaté církve třeba i malé, ale miliony peněz je jen přivádějí do těžkostí. A to mě přivádí k tomu druhému bodu:

II. Pán Ježíš se nezměnil

Vy si snad myslíte, že se Pán Ježíš změnil, že si to celé rozmyslel a vzal svá slova zpět? Pán Ježíš neuhne ani o chlup! Myslel to přesně tak tehdy, jako to myslí i dnes. A když to u vás nefungovalo tak, jak si on představoval, naši otcové měli hned jasno a říkali: „Tahle vaše církev

přece vůbec není Boží církví!“ Naši předkové se s církví rozešli. Volali: „Nejsi Kristovou nevěstou, jsi jen nevěstkou!“ To tehdy pro toho, kdo to vyslovil, znamenalo jistou smrt.

Já vám dnes klidně řeknu, že naše církev nevypadá tak, jak by měla. Můžete se na mě zlobit, ale nezkřívíte mi ani vlásek – mě totiž ochrání policie. Tenkrát si však takový člověk musel vytrpět církevní policii, tedy inkvizici. A dopadlo to s ním tak, jak to dopadlo. Takový byl jejich úděl a také jejich sláva.

Pán Ježíš se však nemění. Když odcházel do nebe, řekl: „Tato znamení provázet budou ty, kdo věří; takhle to bude vypadat!“ Jsou tu přece rozmanitá obdarování: jeden má ten dar, druhý dar uzdravování, jiný vymítá duchy. Kde je pravé Boží slovo, tam je toho plno. On má své vlastní plány. Má sice své vlastní časy a své způsoby, všechno má svůj vyměřený čas.

Takový den, jaký míváte před Vánoce, je přece něco úplně jiného než den v červnu. V červnu je plno světla, slunce, květů a radosti! A tak si to přeje i Pán Bůh. Jenže pak přijde podzim a tma. On sám rozhodl, že to nepoběží úplně stejně za každého počasí. Když Izraelité vyšli z Egypta na poušť, zavládlo takové duchovní oživení a s takovou ochotou nosili dary na stavbu stánku setkání, až musel Mojžíš říkat: „Už dary nenoste!“ A nakonec musel sám Pán Bůh přikázat: „Už nic nenoste!“ Lidé si to tehdy doslova strhávali z těla a nosili to. Stejně to bylo za krále Šalomouna při stavbě chrámu, za apoštolů i v době českobratrské renesance.

On však nechce, aby bylo neustále jen jaro a léto – přijde i podzim a zima. Nedivte se tedy, že v církvi zrovna nekvětou všechny květiny. Příští neděli budou mít mnozí evangelíci otevřené obchody, protože jim to policie dovolí. Proč jindy obchody otevřené nemáte? Protože to policie zakazuje. Tak to s vámi chodí: posloucháte policii, ale na to, co říká Kristus, nehledíte. Ty vaše hezké věci vám za takových podmínek prostě kvést nemohou.

Pán Ježíš se nezměnil a jeho Slovo se nezměnilo. Ale nedivte se, že vám to v církvi nekvete.

III. Pozor na kořen hořkosti

A teď ten druhý text: „Ať se nerozbují nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé.“

Tak je to i s církví Pána Ježíše: když se rozbují nějaký kořen hořkosti, nemůže už vypadat tak, jak by měla. A kdo je vlastně církví Pána Ježíše? Tou máte být vy. Tady jste sice všichni krásně vedeni Božím Duchem, všichni hledáte Boží věci a dobro svých bližních, ale teď pozor, abyste Ducha Božího nezarmoutili! Nejde jen o to, když se objeví zjevná bezbožnost, ale i tehdy, když vyroste nějaký kořen hořkosti.

Co to znamená? Když uvidíš, že se Pánu Ježíši ubližuje, budeš mít sice bolest, ale ne hořkost. A když ublíží přímo tobě, taky pocítíš bolest, ale nenech v sobě zakořenit hořkost! „Mlčenlivě se měj k Bohu, duše má.“ Nemusíš se bát, že dopadneš špatně. Dopadneš velice krásně, pokud ve svém srdci nemáš žádnou hořkost.

Jenže co se nestane: v srdci se začne hlásit hořkost, to je projev toho starého člověka. Ukáže se zjevná hořkost, dlouhé řeči a hádání o tom, jestli se vám stala spravedlnost, nebo ne. Dlouhé spory přitom vždycky vyvěrají z hořkosti. Znamená to, že ty krásné květy Ducha svatého začnou vadnout a opravdu vadnou, protože tahle rostlinka prostě hořkost v srdci nesnese. Nic nového a pěkného tehdy nepučí, nic neroste.

Když je přítomen Duch svatý, svědomí se neustále probouzí a obrácený člověk si rád zapláče nad sebou samým. Jakmile ale ucítím, že mám v srdci hořkost, nedokážeš už plakat se mnou a naříkat nade mnou ani nad sebou. To je konec. Nikdo už nebude litovat svých hříchů v mé přítomnosti, když vůči nim chovám hořkost. Ten člověk ode mě nezíská žádné požehnání, a já od něj taky ne.

Duch svatý sice působí skrze lidi, ale všimněte si toho rozdílu: když voda teče do potrubí a ty roury jsou plné rzi, voda sice proteče, ale Duch svatý takhle rezavě jednat nebude. Skrze mě nic nepoše. Možná namítnete: Kdyby to v naší církvi vypadalo tak, jak má, objevily by se snad všechny ty zázraky z prvního textu? Jistěže! Boží stroj běží nádherně, a když se zastaví, chyba je vždycky někde vážne v nás.

IV. Bůh začíná od svého domu

Když přichází Duch svatý, nezačne hned uzdravovat světské, neobrácené lidi, nezačne křísit lidi ze světa ani řešit, aby nikdo neumíral. Začne se však dotýkat vašeho svědomí a vy sami začnete hořce plakat nad sebou.

Uvědomíte si, že potřebujete Spasitele, a Duch svatý vám ukáže, že je to On sám. Okusíte to, v srdci ucítíte pokoj, radost, Boží lásku a vůči nikomu na celém světě nebudete pociťovat žádnou hořkost. Pak se vaše domácnost promění v Boží království. A jaká rodina, taková malá církev!

A co dostane ten, kdo v církvi slouží? To, co mu Pán Bůh sám sešle, a to stačí. Podívejte se do listu Galatským 6,6: „Kdo je vyučován v slovu, nechť se s vyučujícím dělí o všechno potřebné k životu.“ Vy, kteří jste probuzení a prožíváte požehnání, přece dobře víte, co máte dělat se všemi dobrými věcmi.

Všichni si tak rádi chválíme dobu naší Jednoty bratrské. Jak to v ní tenkrát chodilo? Žili přesně podle slov Písma. A z čeho žili? Nu, co jim lidé přinesli, to měli; a když nic nepřinesli, nestyděli se pracovat, byli to řemeslníci, kožešníci a knihaři.

A teď si představte, že bychom na tohle přistoupili. Vtom by přišli lidé ze světa a chtěli by, abychom jim přisluhovali Večeří Páně a křtem. To jste se ale přepočítali! Já od vás osobně nic nechci. Co se tím ukáže? Že všichni tito světští lidé chtějí jediné to, aby se za všechno platilo, a vůbec se neptají, co si o tom myslí Pán Ježíš.

V. Duch svatý přináší hojné ovoce

Myslíš si snad, že nás Duch svatý nedokáže přivést k tomu, co je popsáno v prvním textu? Jak by mohl ne?! Když jste vedeni Božím Duchem, sami si přejete nepřekážet a nedovolit, aby ve vás vyrostl kořen hořkosti. Myslíte si snad, že když vás vede Duch svatý, neponese to ovoce Ducha?

Neuvídí to sice úplně všichni lidé ze světa, to ne, protože si budete počínat tak, jak se sluší na Boží lid. A jak se chová Boží člověk? To vidíme

u Marka 5,43: „Přísně jim nařídil, že se to nikdo nesmí dovědět.“ Myslíte si snad, že se všechny vzácné a krásné věci musí vždycky vytrubovat do světa? Kdepak. Na světě je mnohem víc lásky, než kolik jí světští lidé dokážou zahlédnout.

Když se obrátíte vy, jistě se budou obracet i druzí. O tom není pochyb. Když se obrátí světský člověk, je to nekonečně cennější, než kdyby byl jen uzdraven ze své tělesné nemoci. Třeba se mimochodem i uzdraví, na to má Duch svatý síly dost.

Pán Ježíš má své léto a svou zimu. Věci jsou takové, jaké je on sám chce mít. Ne proto, že by nestačil na nic lepšího, ale proto, že si to tak v dané chvíli přeje, a já si musím dávat velký pozor, abych mu v tom nepřekážel.

Jsem připraven: toužím po církvi, která je skutečným Božím královstvím! Aby ve vás kvetly všechny květy Ducha svatého. Musíme si ale dát bedlivý pozor na to, aby v mém vlastním srdci nebyla žádná hořkost, žádná překážka. Ano, druzí možná chybují, ale hlavně ať žádná překážka není v mém srdci!

Jděte a kažte, že se přiblížilo království nebeské. Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očišťujte, démony vymítejte; zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. (Mt 10,7–8)
Ať se nerozbují nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé. (Žd 12,15)

Amen.

ČEKÁNÍ NA SLUŽBU

Jim Elliff

Byl to John Wesley, kdo řekl: „Nesnažte se o duchovní službu, ale hledejte plody disciplinovaného života.“ Jinými slovy, toužit po duchovní službě je ztrátou drahocenného času. Raději se ponořte hlouběji a Bůh vás použije způsoby, jaké jste si ani nedokázali představit.

Znám mnoho lidí, kteří se ve svém prostředí cítí odsunuti na okraj. Nikdo nemá zájem o to, aby mohli uplatňovat dary, které jim Bůh dal. Tak se trápí, čekají a někdy i pláčou a stěžují si. Dovolte mi, abych vám dal několik zásad pro dobrou službu, ať už jsou vaše dary jakékoli.

Wesleyho rada je první zásada: Začleňte do svého života nové a lepší disciplíny a pak sledujte, co s tím Bůh udělá. Jinými slovy, buďte vůdcem tím, že budete žít křesťanský život tím nejlepším možným způsobem. Ať je váš život vaší službou.

Druhý princip zní takto: Dělejte skryté věci, které možná nikdo jiný dělat nechce. Můžete být například výjimečným vedoucím, kterého nikdo neuznává, ale mezitím se rozhodněte sloužit na zapomenutých místech, jako jsou domovy důchodců, věznice nebo mezi chudými. Pokud nemůžete učit tisíce, uče jednoho či dva, kteří porostou. Možná jednoho dne budou oni učit ty tisíce. Pokud vás nikdo nepožádá, abyste koordinovali velké společné hostiny pro sbor, prokazujte každý týden pohostinnost sborovým rodinám ve svém domě. Jinými slovy, snažte se „padnout do země a zemřít“ jako zrnko pšenice a pak uvidíte, co s tím Bůh udělá.

Třetí zásada: Dělejte to, co nevyžaduje žádný titul, žádnou skupinu ani peníze církve. Chci tím říct, že můžete vykonat spoustu služby, pokud vám nezáleží na tom, aby vás lidé „pasovali na rytíře“, než se do toho pustíte. Neočekávejte, že každý bude chtít dělat to, co děláte vy, a nežádejte o peníze od církve, abyste to mohli dělat. Je naprosto v pořádku použít své vlastní peníze mimo rámec vašich pravidelných příspěvků. Pokud se budete řídit tímto plánem, dveře se vám budou otevírat na všech stranách. Kdo vám bude bránit, když začnete psát misionářům a denně se za ně modlit? Komu bude vadit, když utratíte

vlastní prostředky za krátkodobé misijní cesty? Kdo bude cítit potřebu vás omezovat, když dobrovolně uklidíte budovu nebo vyřešíte problémy s autem nějaké vdovy? Ne každý bude mít stejné nadšení jako vy pro tu či onu službu. Nepotřebujete jejich nadšení, ale své vlastní.

Čtvrtý a nejdůležitější princip: Udělejte z lásky prioritu.

Jednou mě oslovila jedna žena v církvi, kde jsem právě začal působit jako pastýř. V prvním roce mé práce tam jsem jí nesvěřil žádnou významnější úlohu. Měla za sebou dlouhou historii v vedoucích funkcích, ale v té době jsem neměl pocit, že by se hodila na některou z našich pozic. Přišla za mnou se slzami v očích. K celé situaci měla velmi negativní postoj. Bůh mi dal moudrost, abych ji požádal o tuto jednoduchou věc. „Jdi domů a v modlitbě si запиš jména deseti lidí, kteří mají nějaké potřeby. Potom se vydej tyto potřeby naplnit, i když tě to bude něco stát. Dělej to pilně.“ A jaký byl výsledek? Zhruba za týden byla ta žena rozzářená a plná naděje. Řekla: „Prostě nestíhám splnit všechno, co ten seznam vyžaduje,“ což v překladu znamenalo: „Ráda pomáhám druhým a zjišťuji, že je spousta lidí, kteří mou péči opravdu potřebují.“ Naplňování potřeb z lásky jí pomohlo najít svůj rytmus ve službě. Od té doby nezpomalila.

Vezmeme-li v úvahu všechny tyto zásady, mělo by nás to vést k tvrzení: „Nikdo vlastně nemusí na službu čekat.“ Jak zní slogan: *Prostě to udělej!*

Služte v lásce jedni druhým. (Ga 5,13)

Každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. (Fp 2,4)

Bulletin Insert

DOHLÍŽITEL MUSÍ BÝT „MUŽ“

Jaroslav Kernal

■ *Proto musí být dohlížeč bezúhonný **jedné ženy muž...** (1Tm 3,2)*

Podívejme se na další charakteristiku, která zní našim uším možná trochu divně – v ekumenickém překladu (a Petrů) je „jen jednou ženatý“, B21 říká „věrný manžel“, Pavlík a ČSP mají „muž jedné ženy“. Co je tohle za zvláštní charakteristiku? O čem to tady Bible mluví? Řecká konstrukce charakterizuje popisovaného muže. Je tu doslova „jedné ženy muž“, přičemž to, co je před slovem muž, má za úkol popsat podstatné jméno muž, které následuje.

Takže tato charakteristika mluví na prvním místě o tom, že dohlížečtel má být muž a na druhém místě potom rozebírá, jaký to má být muž – muž jedné ženy. Myslím, že tohle je něco, čemu rozumíme, co jsme viděli už v předchozích oddílech – viděli jsme to v prvním verši třetí kapitoly, kde je ten, kdo touží po krásném úkolu, popsán v mužském rodě. To je něco, co by možná šlo vysvětlit trochu jinak, ale druhý verš je úplně jasný. Dohlížečtel musí být muž.

Ve druhé kapitole jsme také viděli, proč dohlížečem nemůže být žena:

■ *Učit ženě nedovoluji. Žena nemá mít moc nad mužem, nýbrž má se nechat vést. (1Tm 2,12)*

Není to proto, že by žena byla méněcenná nebo neschopná, že by byla náchylnější k hříchu nebo že by byla méně vzdělaná než muž, ale je to proto, že Bůh stvořil muže jako hlavu. Muž má vést. Je to respektování přirozeného Bohem stvořeného řádu. Bůh stvořil celý svět v určitém pořádku a tento řád musí být zachován. Nicméně nepotřebujeme žádná vysvětlování – pokud Písmo něco jasně prohlašuje, nepotřebujeme, aby nám Bůh vysvětloval, proč to tak chce. Pokud nám Bible říká, že manželství je vztah muže a ženy, není třeba řešit,

proč manželství nemůže být vztahem dvou mužů nebo dvou žen nebo jakýchkoliv jiných kombinací. A pokud Bible říká, že církev má být vedena muži, není třeba řešit, jak to vymyslet, aby církev mohla být vedena ženami.

Kromě toho náš text také říká, že dohlázeitel má být muž jedné ženy. Není zde, že to je někdo, kdo žije v manželství, ani zde není, že to má být člověk – muž nebo žena, který je věrný svému manželskému protějšku. Ale je tu napsáno, že to je muž, který je charakterizován tím, že je mužem jedné ženy. Schválně to zdůrazňuji, protože Písmo umí také napsat „žena jednoho muže“ (1Tm 5,9). Tak je popsána žena – vdova, která má být podporovaná církví.

Dnes je celkem běžné, že jsou ženy ustanoveny jako starší sboru nebo jako kazatelky. Obvykle lidé poukazují na to, jak to funguje ve světě, a říkají, že stejně tak by přece měla fungovat církev. Ale žena jako starší církve je přesně ten případ, který přímo odporuje kvalifikaci stanovené Písmem a vede to k popření pravdivosti Písma. Je to jako když opilec říká druhým lidem, že by neměli pít alkohol nebo zloděj, že by neměli krást. Takové jednání je v přímém protikladu k jasnému učení Božího slova, a to neznamena nic jiného, než že to je přímá neposlušnost Bohu a jeho Slovu.

BIBLICKÉ KŘESŤANSTVÍ HÁJÍ POSVÁTNOST ŽIVOTA A DŮSTOJNOST ŽEN

Sharon Jamesová

Tento článek je první částí třetího z pěti příspěvků v rámci obecného tématu „Jak křesťanství změnilo svět“. Vycházejí ze série přednášek, které autorka přednesla v dubnu 2019 v rámci akce Word Alive. Autorka nám udělila svolení k publikování všech pěti příspěvků v tomto i následujících číslech Bulletinu.

Bůh, dárce života

Na jaře roku 2018 se Perumalla Pranay, křesťan z takzvané kasty „dalitů“, oženil ve státě Ándhrapradeš v Indii se svou láskou z dětství, Amruthou. Toto mezikastové manželství znamenalo, že Amrutha byla odmítnuta svou rodinou, která patřila k vyšší kastě. O šest měsíců později se ona i její manžel s radostí dozvěděli, že čeká dítě. Ale když se vraceli z lékařské prohlídky v nemocnici nedaleko jejich domova, byl Perumalla ubodán k smrti nájemnými vrahy najatými jeho tchánem. Chodník byl potřísněn krví tohoto mladého manžela, který se tak těšil na narození svého prvního dítěte.

Perumalla byl zavražděn, protože kastovní systém považuje dality za méněcenné a zbavené důstojnosti. Někteří se domnívají, že rozsah nespravedlnosti a zneužívání způsobený kastovním systémem z něj činí jeden z nejzávažnějších problémů v oblasti lidských práv v historii.

Dnes však v Indii stojí mnoho křesťanů v čele snah o to, aby dalitům přinesli naději a důstojnost a uvědomili jim, že i oni, stejně jako všichni lidé, jsou stvořeni k obrazu Božímu.

Genesis 1,27 vysvětluje, že lidé se liší od zbytku stvoření. Jsme stvořeni k obrazu Božímu. Tato úžasná pravda je základem smyslu vykoupení, jehož vrcholem je kříž. Proč by Bůh byl tak odhodlaný nás zachránit za tak obrovskou cenu? Vzdal by se svého vlastního Syna

kvůli něčemu bezvýznamnému? Lidé mají svou hodnotu, která vyplývá z vnitřní důstojnosti toho, k jehož obrazu jsme stvořeni.

Bůh je Stvořitel a Dárce života. A Kristovi následovníci vědí, že jsme skutečně „strážci svých bratří“ a že jsme povoláni k tomu, abychom se starali o své bližní, stvořené k Božímu obrazu, a bránili je. Po potopě Bůh řekl Noemu:

Za život člověka budu volat k odpovědnosti každého jeho bratra. Kdo prolíje krev člověka, toho krev bude člověkem prolita, neboť člověka Bůh učinil, aby byl obrazem Božím. (Gn 9,5–6)

Boží morální zákon, shrnutý v Desateru přikázání, je dokonalým vyjádřením jeho vlastního morálního charakteru. Šesté přikázání zní: „Nezabiješ“ (Ex 20,13). John Ling píše:

Ochrana lidského života je v Písmu opakujícím se tématem. Jedinečně v celém stvořeném řádu se této zvláštní ochrany těší pouze životy lidských bytostí. Šesté přikázání „Nezabiješ“ (Ex 20,13) vystupuje jako velký maják na ochranu veškerého nevinného lidského života. „Nevinný“ zde neznamená „bez hříchu“, ale „bez viny“. Zabíjení je [v Bibli] povoleno v případech trestu smrti, spravedlivých válek a v sebeobraně, ale zabíjení nevinných je přísně zakázáno.

Když král David upadl do hluboké lítosti nad hříchem vraždy, vyznal Bohu: „Proti tobě samému jsem zhřešil“ (Ž 51,6). Jak to mohl říci? Ublížil Uriášovi, ublížil Batšebě, ublížil tomu dítěti, které zemřelo. Kdo však dal Uriášovi život? Kdo dal Batšebě život? Kdo dal život tomu dítěti? Byl to Bůh. David pohrdl Bohem, Dárce života.

Křesťané především vyznávají důstojnost každého lidského života, protože sám Bůh se v Kristu stal tělem.

Kristus se vtělil, stal se tělem, již od okamžiku početí. Již jako jediná buňka. Jestliže se Ježíš Kristus vtělil již při početí, i my začínáme svůj život při početí. Bůh, Dárce života, vyžaduje, aby lidský život, stvořený k jeho obrazu, byl chráněn od početí až do přirozené smrti.

Posvátnost života a raná církev

Podíváme-li se na historické prameny, křesťanství se během prvních tří století rychle šířilo navzdory odporu a pronásledování. V roce 40 po. Kr. bylo křesťanů pravděpodobně jen několik tisíc. Ve třetím století rostlo křesťanství tempem 40 procent za desetiletí. Někteří odhadují, že v roce 350 po. Kr. žilo v Římské říši 33 milionů křesťanů z celkového počtu 60 milionů obyvatel.

Sociolog Rodney Stark tvrdí, že významným faktorem tohoto mimořádného růstu byla křesťanská etika hájící posvátnost života, která (na rozdíl od toho, co by se podle dnešního feministického myšlení dalo očekávat) přispívala také k ochraně žen.

V řecko-římské společnosti bylo potraty běžnou praxí; přední filozofové tuto praxi ospravedlňovali. Platón tvrdil, že by se měly používat jako prostředek k regulaci porodnosti. Kromě toho, že potrat ničil život dítěte, byl také velmi nebezpečný pro matku. Ženy k němu byly často nuceny svými pány (pokud byly otrokyně) nebo svými manžely.

Potraty odsuzovala raná církev i církevní otcové, stejně jako řada církevních koncilů. Tato etika úcty k životu zachránila nespočet nenarozených dětí a jejich matek. Basíl z Cesareje (zemřel r. 379) mobilizoval křesťany, aby pomáhali ženám, které čelily nechtěnému těhotenství. Pomáhal také organizovat veřejné protesty proti činnosti cechu potratářů, kteří prodávali těla potracených dětí výrobcům kosmetických krémů. Byl jen jedním z mnoha křesťanů, kteří se snažili zachránit nenarozené děti.

Mnozí pohanští filozofové schvalovali infanticidu (zabíjení novorozenců nebo jejich odložení a opuštění). V řecko-římské společnosti se to běžně praktikovalo, zejména pokud šlo o slabé, nemocné, postižené nebo dívky.

V roce 1 př. Kr. napsal jeden námezdní pracovník t. č. v Egyptě dopis své ženě, která byla doma a čekala dítě:

Mnoho pozdravů. Věž, že jsme stále v Alexandrii. Nedělej si starosti. Jakmile dostanu výplatu, pošlu ti ji. Kdyby se ti, dá-li Bůh, narodilo dítě, a bude-li to chlapec, nech si ho. Bude-li to holčička, zahod' ji. Nemohu na tebe zapomenout. Prosím tě, nedělej si starosti.

„Bude-li to holčička, zahod' ji!“ To odráželo rozšířený a téměř všeobecně přijímaný zvyk. Při vykopávkách jedné římské vily našli archeologové v kanalizaci pod láznemi četné drobné kosti – lidské kosti téměř stovky kojenců, kteří byli zavražděni a vhozeni do kanalizace.

Raní křesťané se proti tomu postavili. Kdykoli to bylo možné, zachraňovali kojence a starali se o ně. Benignus z Dijonu byl křesťan ze 2. století, který žil v jižní Francii. Zachraňoval nechtěná miminka – jak ta, která přežila neúspěšné potraty, tak i opuštěná miminka. Poté se o ně staral a chránil je. Kvůli tomu však byl zabit.

Křesťanský vliv nakonec vedl císaře Valentiniána k tomu, že v roce 374 po Kr. zakázal zabíjení novorozenců a odkládání dětí.

V Římské říši nebyli za postradatelné považováni jen novorozenci. Morálně zkažení císaři neměli žádné výčitky svědomí, když brali lidský život. Císař Tiberius (vládl v letech 14–37 po Kr.), za jehož vlády byl ukřižován Kristus, rád sledoval mučení lidí. Císař Caligula (37–41 po Kr.) jednou bezdůvodně zabil každého, kdo sloužil v jeho paláci. Baval ho pohled na lidi, které táhli ulicemi s vytaženými vnitřnostmi. Nutil rodiče, aby byli svědky popravy svých synů.

V roce 313 po Kr. vydal císař Konstantin Milánský edikt, který křesťanství poprvé přiznal právní status v Římské říši. Jakmile se Konstantin stal císařem, zahájil sociální reformy, jako bylo zrušení ukřižování a osvobození otroků, a také potlačování zabíjení novorozenců.

Na násilí a krutost gladiátorských představení se dodnes vzpomíná. Římská říše na vrcholu své moci ovládala území o rozloze více než čtyř milionů čtverečních kilometrů. Mnoho podmaněných národů bylo zotročeno a mohlo být zabito pro zábavu občanů. Koloseum v Římě, které slavnostně otevřel císař Titus (79–81 po Kr.), pojalo 70 000 diváků. V této obrovské aréně, stejně jako v dalších podobných arénách po celé říši, našlo smrt mnoho tisíc gladiátorů. Raní křesťané byli někdy odsouzeni k smrti právě v aréně. I během období, kdy pronásledování polevilo, se důsledně vyslovovali proti takovému barbarství. Na konci čtvrtého století zakázal tyto hry ve Východořímské říši křesťanský císař Theodosius.

Poslední gladiátorské klání se odehrálo v Římě v roce 404, po vojenském vítězství nad Góty. Gladiátoři bojovali zuřivě. Jakmile byl některý z nich zraněn, diváci dávali znamení, zda má být zabit, či nikoli. Zvláště

privilegovaní lidé mohli sestoupit do arény, aby si zblízka prohlédli umírající agónii obětí. Tehdy však do arény vtrhl někdo jiný. Křesťan jménem Telemachus z Asie byl hluboce pohnut, když viděl tisíce lidí, jak se hrnou, aby sledovali tu řež. Vstoupil do arény ne proto, aby se bavit pohledem na tu podívanou, ale aby proti ní vystoupil. „Ve jménu Krista, přestaňte!“ křičel, zatímco se pokoušel odtrhnout od sebe dva gladiátory. Dav se rozzuřil nad tímto zásahem do jejich zábavy. Telemachus zemřel uprostřed přívalu kamenů a dalších vrhaných předmětů. Nicméně v okamžiku, kdy byl sražen k zemi, bylo jeho dílo dokonáno. Jeho smrt obrátila srdce jak lidu, tak císaře. Ode dne, kdy Telemachus padl mrtvý, se již nikdy nekonaly žádné další gladiátorské hry.

Posvátnost každého lidského života je dnes ohrožena

Křesťanství zavedlo etiku, která považuje každý lidský život za posvátný, protože jsme stvořeni k obrazu Božímu. Po 2000 let bylo křesťanství základem kvalitní medicíny a prosazovalo kulturu života, která nás všechny chránila.

Jakmile však společnost odmítne víru, že veškerý lidský život byl stvořen Bohem a má jedinečnou důstojnost, protože jsme stvořeni k jeho obrazu, otevírají se dveře utilitárnímu etickému systému, který snadno sklouzne k myšlence, že „méně způsobilí“ by měli být odstraněni.

V dnešní době, kdy se odmítá „absolutní“ morálka, se bioetika zmítá v bažině situační etiky charakterizované otázkou „Co si o tom myslíš?“ Závažné etické otázky, jako je likvidace embryí, experimenty s embryi, využití dárcovských pohlavních buněk při asistované reprodukci, potraty, asistovaná sebevražda či eutanázie, jsou vnímány pouze jako záležitosti osobní volby. Odhaduje se, že za posledních čtyřicet let došlo na světě k přibližně 1,42 miliardě potratů. To odpovídá počtu obyvatel celé Indie.

Jako křesťané jsme povoláni, abychom v dnešní době vydávali svědectví o základní biblické pravdě o posvátnosti veškerého lidského života, stvořeného k Božímu obrazu.

TROJÚHELNÍK ŘEŠENÍ MANŽELSKÝCH KONFLIKTŮ Z KŘESŤANSKÉHO POHLEDU II.

Daryl Wingerd

Vzpomeňte si na „trojúhelníkovou“ strategii řešení konfliktů, o které hovoříme v této čtyřdílné sérii, kde třemi stejně důležitými stranami jsou pravda, pokora a láska. V 1. díle jsme začali hovořit o první straně trojúhelníku, pravdě, a zmínili jsme dva body: Za prvé, manželství musí být zakotveno v pravdě evangelia, jejíž jádrem je milost, milosrdenství a odpuštění. Za druhé, musíte věřit v pravdu ohledně vyhlídek na usmíření a budoucnosti vašeho manželství.

Nyní se zamyslete nad dalšími dvěma aspekty pravdy:

Za třetí, musíte se rozhodnout pochopit pravdu o vašem konkrétním konfliktu. Falešné verze reality vznikají snadno, když se jeden nebo oba manželé spoléhají na pocity, domněnky, dojmy nebo podezření. Jaká jsou fakta? Jaké jsou skutečné problémy? Co se opravdu stalo? Co bylo skutečně řečeno? Pokud se nezapýváte fakty, budete vždy frustrování a marně se budete snažit zasáhnout subjektivní, neustále se měnící cíl.

Pravdu nemusí být snadné zjistit, pokud se neshoda týká subjektivních záležitostí nebo obvinění ohledně motivů (např. „Byl jsi příkrý“ nebo „Choval ses neuctivě“) či („To jsi řekl, protože...“). Místo toho, abyste spekulovali, domnívali se nebo trvali na tom, že znáte motivy svého partnera, zaměřte se na to, co skutečně řekl nebo udělal, a poté mu s láskou vysvětlíte, jaké pocity ve vás ta slova či činy vyvolaly. Nesnažte se svého partnera obviňovat z motivů, o nichž jste přesvědčeni, že se skrývají za jeho činy či slovy. Takový přístup obvykle vede pouze k tomu, že se partner začne bránit. Láskyplný, upřímný a neobviňující přístup naopak obvykle vyvolává soucit a má větší šanci odhalit pravdu na hlubší úrovni.

Podobná obtíž nastává, když je „pravda“ pohřbena ve vzpomínkách na události či vzorce chování z minulých let či desetiletí. Všichni

máme sklon tyto vzpomínky ve své mysli různě označovat a charakterizovat. Máme také tendenci klást důraz na různé aspekty těchto sdílených vzpomínek, i když oba manželé byli svědky naprosto stejné události. Všichni bychom měli přiznat, že s postupem času se naše vzpomínky stávají nejasnými. V těchto situacích nemusí být „pravda“ něčím, na čem se realisticky dokážete shodnout, bez ohledu na to, jak dlouho se o ni budete dohadovat. Nikdy není prospěšné nechat konflikt eskalovat do hádavého přetahování se o neřešitelný rozdíl ohledně historické události nebo vzorce chování. Pokora (viz část 3) by měla oba manžele vést k tomu, aby v těchto věcech nebyli příliš dogmatictí.

A nakonec, i když to může být někdy lákavé, když se konflikt jeví jako neřešitelný, nedojde k opravdovému urovnání, když se jeden z manželů omluví za něco, co ve skutečnosti neřekl, neudělal ani neměl v úmyslu. I když se může zdát, že taková falešná omluva přináší smír, neměli byste to dělat a neměli byste chtít, aby to dělal váš manžel či manželka. Proč?

Protože to není pravda. Je to nečestný způsob, jak konflikt ukončit.

Protože to v obou manželech vyvolává falešný dojem, že problém byl vyřešen, i když tomu tak ve skutečnosti není.

Protože to zmaří to, co Bůh možná právě činí, aby vám nebo vašemu manželovi odhalil, co skutečně způsobilo, prodloužilo nebo vyostřilo tento konflikt.

Za čtvrté, musíte se rozhodnout, že svému partnerovi budete vždy říkat pravdu, a to i o něm samotném. Upřímnost je pro důvěru v manželství zásadní. Váš partner potřebuje mít pevnou jistotu, že nebudete lhát, i když je pravda trapná nebo ponižující.

Přehánění, pokud jde o vašeho partnera, jen kvůli dramatickému efektu, není pravda. Měli byste se například vyvarovat výrazů jako „vždycky“ nebo „nikdy“, protože tyto dvě tvrzení jsou málokdy pravdivá.

Na závěr si uvědomte, že váš manžel není jeho otec a vaše manželka není její matka. Možná si u svých tchánů a tchýní všimnete určitých vzorců chování, které byste u svého partnera neradi viděli (naštěstí často platí i opak!). Váš partner si možná uvědomuje určité

rysy svého otce či matky, které by, řekněme, bylo lepší nechat za sebou. Možná se snaží ze všech sil, aby se tyto vzorce neprojevovaly v jeho či jejím vlastním životě. Nicméně vzhledem k vizuálním podobnostem, podobnému hlasu, podobným osobnostem nebo dokonce podobným sklonům ke slabostem může být pro vás až příliš snadné podvědomě promítat vlastnosti otce na syna nebo matky na dceru. Když to uděláte, nespravedlivě a nepravdivě hodnotíte a charakterizujete svého vlastního manžela či manželku.

Ve 3. části se budu zabývat druhou stranou trojúhelníku řešení manželských konfliktů – pokorou. Ve 4. části se pak budu věnovat třetí a základní straně tohoto trojúhelníku – lásce.

BulletinInsert.org

O REPTAVÝCH

**Výklad podobenství o dělnících na vinici
(Matouš 20,1–16)**

Petr Chelčický

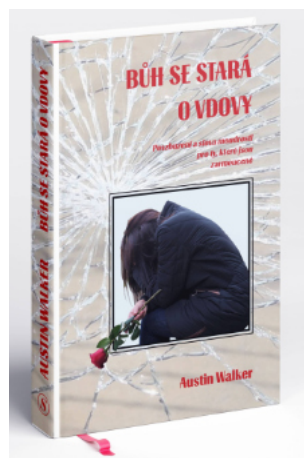
Rozměr a vazba: A6, brož.

Počet stran: 72

Cena: 90,– Kč

Proč Petr Chelčický považoval reptání za nebezpečný hřích? Objevte v tomto spise hlubokou analýzu lidské povahy, která se v rámci „svaté služby“ dokáže zvrhnout v nejtěžší formu pýchy a nenávisti vůči bližním. Je vaše spravedlnost skutečnou cestou k Bohu, nebo jen maskou pro závist? Chelčický nekompromisně odkrývá, jak „duchovní“ lidé, kteří se chlubí svými skutky, často reptají proti těm, jimž Bůh prokazuje nezaslouženou přízeň.

BŮH SE STARÁ O VDOVY

**Povzbuzení a slova moudrosti pro ty, které
jsou zarmoucené.**

Austin Walker

Rozměr a vazba: 125×176 mm, váz. s přebalem

Počet stran: 140

Cena: 290,– Kč

Proč se Bůh v Písmu tolikrát představuje jako „ochránce vdov“? Austin Walker odkrývá hloubku tohoto Božího titulu a provází nás texty Starého i Nového zákona. *Bůh se stará o vdovy* není jen kniha o zármutku, je to studie o Boží věrnosti, spravedlnosti a lásce, která svítí nejjasněji v těch nejtemnějších údolích. Povinná četba pro každého, kdo chce hlouběji porozumět Božímu srdci.

www.eshop.solideogloria.cz

Spolek Soli Deo Gloria

www.solideogloria.cz

Praha 2026